

Kmetijski list

Glasiilo „Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo“.

Izhaja vsak četrtek.
Naročnina:
celoletno K 25.—
pololetno 13.—
Posamezna številka 1.—

Kmet, pomagaj si sam,
in svoje stališče v državi
uravnavaš si sam!

Inserati:
1 mm inseratnega stolpca stane za:
male oglase K 1.—
uradne razglase 1.50
reklame 2.—

Uredništvo in upravnništvo lista je v Ljubljani na Kongresnem trgu št. 9 (nasproti dvorca).

Ob novem letu.

Ob zaključku leta se oziramo nazaj na dosežene uspehe in na prestante neuspehe. Na podstavi teh delam proračune za bodočnost in uravnavaemo svoje delo za prihodnost.

Dočim vedo vsi stanovi, kaj jim približno prinese novo leto, je kmet čisto v negotovem. Pač so mu znani izdatki, čisto na nejasnem pa je glede dohodkov, ki so odvisni popolnoma od dobre ali slabe letine. To je težko razmerje v primeri z drugimi stanovi, ki so gotovi svojega plačila, tudi če ne rodi njih delo pravega uspeha. Razliko, ki nastaja, ker proizvodi dela ne krijejo izdatkov, trpi kmet in odtod visoki davki, odtod prepoved izvoza kmetijskih pridelkov, da bi mogli proizvajalci, tudi kadar premalo proizvajajo, živeti cenje.

To razmerje je slabo in kvarno za državo, ki je poljedelska. Ob novem letu, ko sestavljamo proračun, uvidevamo to še prav posebno in spoznavamo, da je treba to odpraviti. Edino za močno organizacijo je to dosegljivo, edino tedaj, kadar ima kmet tudi tisto veljavo v deželi, ki mu gre.

Zato ne delamo kot kmetje ob zlonu leta samo računa svojega lastnega dela, temveč tudi bilanco svojega političnega uspeha.

Vendar enkrat je pogled nazaj razveseljiv tudi za nas kmete. Naša samostojna kmetijska organizacija je dosegla svoj prvi veliki uspeh. Uveljavila je svoje geslo, po vsej državi prebrala prvo trdo fronto in sedaj gre z vihrajočimi zastavami naprej k zmagi.

Mogoč je bil ta uspeh, ker je misel SKS. tako zdrava in tako pravična, da njene odpora ne vzdrži noben nasprotnik. Dosežen pa je bil uspeh, ker so misel sprožili in zanjo delali idealni, res navdušeni borci za kmetijske pravice, ki se niso strašili ne dela, ne žrtev in ki so poznali samo skupne interese, ne pa lastne dobičkarije kot prejšnji «osrečevalci» kmeta.

Ko pa se s ponosom oziramo na doseženi uspeh, pa se ne smemo udati brezbriznosti, temveč gledati moramo, da postane uspeh zmaga. Od 420 poslancev imamo šele 39 poslancev, in če prištetemo Radičevce, nas je še vedno le 88, t. j. niti četrtina, čeprav je ogromna večina prebivalstva kmetjskega stanu. To moramo popraviti v toliko, da nas bo prihodnjic vsaj polovica.

Zato na delo, stran z oddihom in proč s kujanjem! Nove volitve bodo morebiti že čez leto in mi moramo biti do tedaj pripravljeni. Zato snujte krajevne odbore, pridobivajte stranki nove člane, prispevajte za naš tiskovni sklad, nabirajte naročnike za «Kmetijski list», snujte ženske in mladinske organizacije, prirajte shode in zborovanja, delajte od zore do mraka! Stara pravda mora zmagati, in če vi le hočete, bo tudi zmagala.

V tem duhu vam želimo srečo v novem letu, v tem duhu Bog z vami in sreča junaška!

Za ljudski blagor.

Dočim se klerikalci, na čelu jim Br. Korošec, love zaradi črk v po-

slovníku, so naši poslanci delavni in so dosegli, da si je usvojil zemljoradniški klub vse zahteve našega ljudstva. Ker je danes zemljoradniški klub za vladno večino odločujoč, ja jasno, da je v stanu vse te zahteve tudi izvesti.

Evo delovni programi kluba:

- 1.) Pokrajinska samouprava.
- 2.) Svoboden izvoz živine.
- 3.) Odprava carine in prost izvoz vina, sadja, hmelja, krompirja in deželnih pridelkov.
- 4.) Prepoved uvoza sadja, vina, cvetic, zelenjave in južnega sadja.
- 5.) Prost izvoz brez carine za sadje in zelenjavo.
- 6.) Za izvoz lesa se odpravi naredba glede tuje valute.
- 7.) Pri izvozu se plačuje v domači valuti.
- 8.) Prosta žganjekuha iz sadja, tropin in drož.
- 9.) Zavarovanje kmetijskih pridelkov proti toči in drugim nezgodam.
- 10.) Starostno in nezgodno zavarovanje kmetijskih delavcev, najemnikov, hlapcev, dekel in tudi malih posestnikov.
- 11.) Izplačilo 20odstotnega odzvetega denarja pri menjavi in izplačilo 1000kronskih slabo žigosanih bankovcev.
- 12.) Nujna izvedba agrarne reforme.
- 13.) Nujna preskrba invalidov, vdov in sirot, in sicer v soglasju njih zmožnosti potem podelitve raznih koncesij ali pa podelitve zemljišč ali denarnih podpor.
- 14.) Ustanovitev kmetijskih šol na za to primernih graščinah.
- 15.) Zmanjšanje vojske in skrajšanje vojaške dolžnosti. Polagoma naj se izvrši prehod v milico.
- 16.) Temeljita revizija verižniških uradov.
- 17.) Takojšnje nadaljevanje osuševanja ljubljanskega barja.

Radičevci v našem klubu.

Kakor smo že poročali, je prišlo pet Radičevih odposlancev v Beograd, da se pouče o položaju. Obiskali so vse stranke. Dne 18. t. m. pa so imeli z našimi poslanci skupno sejo. Vodil jih je strankin podpredsednik Predavac, ki se je opravičil, da niso prišli najprej v naš klub kot v svoj bratski klub. Namen njihovega potovanja je le informativnega značaja, da vidijo, če mislijo druge stranke toliko popustiti glede poslovnika, da bo Radičevcem mogoče priti v konstituanto. Z zemljoradniškim klubom pa se hočejo, če le mogoče, pogovoriti za skupno delo. Splošno odobravanje je sledilo tem besedam.

G. Predavac je nato izjavil, da nima sicer nobenih pooblastil za obvezne sklepe, vendar upa in ima vtisk, da bo spotazum mogoč.

Za Predavcem so govorili naši tovariši, ki so poudarjali, da imajo vsi enake stanovske interese. Končno pa se je oglašil k besedi tovariš Popović, orjaški kmet iz Šumadije, in nagovoril še bolj orjaškega kmeta Kovačevića, od Radičeve stranke. Dejal je: «Reci, brat, svojim drugom v Hrvatski, da ljubi šumadijski kmet hrvatskega kmeta in da želi,

da bi hrvatski kmet enako ljubil šumadijskega. Naši interesi so skupni».

Kovačević se je zahvalil za pozdrav in izjavil, da hrvatski kmet enako ljubi srbskega. V znak te medsebojne ljubezni sta se oba poljubila, kar je izzvalo hrupno odobravanje.

Predavac se je nato zahvalil za prijazen sprejem in izrekel nado, da se skoraj zopet snidejo na skupno delo.

To poročilo naj služi tudi v dokaz, kako nesramno lažejo klerikalci, ker pravijo, da smo v zvezi z demokrati in da smo za centralizem, vsled česar da nas Radičevci niso hoteli niti obiskati. Klerikalci, samo tako naprej, se boste vsaj z lastnim orožjem uničili, ko bo ljudstvo spoznalo resnico in vas zavrglo.

Občni zbor „Kmetijske družbe“ odgođen.

Na dan 29. decembra 1920. uradno sklicani občni zbor «Kmetijske družbe» so klerikalci odložili na nedoločen čas in to s praznim vzrokom, da ni dobili stanovanj za delegate in pa zato, ker je baje SKS. pri podružničnih občinih zborih nasilno postopala.

Pravi vzrok pa je ta, ker klerikalci dobro vedo, da bi na omenjenem občnem zboru doživeli poraz, kajti zmaga SKS. je gotova. Klerikalci so zahtevali kompromis, po katerem bi dobila SKS. od 20 samo šest odbornikov. Največ pa jim je leželo na tem, da bi bil klerikalec predsednik «Kmetijske družbe», in sicer «ker je doslej bila klerikalna stranka najmočnejša». So seveda zelo otročji!

O nasiljih pa naj klerikalci nikar ne govore, kajti nasilja so delali sami. V Šmarjeti so bili štirikrat izvoljeni naši delegati in štirikrat je družba razveljavila volitve. Takih slučajev je vse polno. Pri drugih podružnicah so bili izvoljeni naši ljudje za delegate, a ker je načelnštvo klerikalno, noče poslati družbi uradnega poročila o izvolitvi in s tem onemogoča našim delegatom udeležbo na glavnem občnem zboru. Takih primerov je nebroj. Silno veliko je slučajev, ko klerikalni načelniki niso hoteli razglasiti izida volitev podružničnih občinih zborov, ako so bili naši izvoljeni za delegate. Pred razglasitvijo izida volitev so samolastno občni zbor zaključili in pobegnili in s tem izvolitev onemogočili. Koliko je slučajev, ko klerikalci niso pustili zborovati v od kmetov sezidanih domovih in so se občni zbori morali vršiti v dežju in mrazu — na cesti! Koliko je slučajev, ko so se pri glavni družbi v Ljubljani izgubila poročila o izvolitvi naših pristašev za delegate! Na poznejše pritožbe se družba ni ozirala in pravilno izvoljenih in družbi prijavljenih delegatov ni potrdila. Nbroj pa je še drugih nasilstev in goljufij, ki jih tá nočemo omenjati. Pa si klerikalci upajo govoriti o nasilstvih naših ljudi! Ako je spričo klerikalnega nasilja kak naš pristaš komu kako gorko povedal, naj se klerikalci ne čudijo! Mi se samo čudimo potrpežljivosti naših ljudi, kajti mirneje se niso mogli zadržati kot so se.

Ako so na kakem občnem zboru naši zagrali krik, tedaj so bili vselej vsled klerikalnega nasilja v to izzvanj. Naj pogledajo klerikalci, kaj so počenjalni oni na občnih zborih in kaka nasilja so vršili na tistem in nevidno. Govoriti bi mogli marsikaj tudi o nekih čudnih aktih...

Zahtevamo, da se čim preje skliče občni zbor! V to smo podvzeli že vse potrebne korake. Resnica ne laže! Naj se izkaže!

Solstvo in izobrazba v Jugoslaviji.

(Piše prof. J. Turid.)

III.

Resolucija o izobraževalnih tečajih.

„Seljaški savez“ zahteva, da se začne izvrševati takoj točka njegovega programa o izobraževalnih tečajih za kmetovalce, in sicer tako-le:

- 1.) Jugoslavija in njena ureditev. Današnje prosvetno stanje kot zapreka za doseg ciljev in napredka, kar bi moral doseči posameznik in narod v pravi in pametno urejeni državi.
- 2.) Narod v Jugoslaviji po jeziku in veri. Današnje prosvetno stanje kot zapreka pri sodelovanju in ureditvi države, isto kot vzrok, da je država slabo urejena. Možnost neposrednejega in hitrega državljanskega izobraževanja kot predpogoj vsakega napredka, posebno pa za samostojno in svobodno gibanje kmetjskega naroda pri izdelavi zakonov, pri soodločevanju državne oblasti in državne moči.
- 3.) Pomen svobode in državne moči za posameznika. Viri in sredstva državne moči, ki brani svobodo in gospodarsko samostojnost posameznika in naroda. Pomen državnega reda, varnosti in mira za delo in samostojnost posameznika. Moč države, da vzdrži mir in red, a ne moti svobode in ne krši pravice državljanom.
- 4.) Državna ureditev, ki jo ujedinja delo, promozenje in moč državljanov, kar vse skupaj tvori moč države na korist posameznika, rodbine in naroda.
- 5.) Državna ureditev, ki z močjo in skupno voljo vseh državljanov varuje samostojnost države in naroda, kakor tudi svobodo in varnost posameznikov in države.
- 6.) Državna ureditev, ki jamči posamezniku soodločevanje pri sklepanju postav, pri izvrševanju državne oblasti in pri razpolaganju z državno močjo.
- 7.) Državno in narodno delovanje. ki morata biti prosta državne oblasti in nositeljev te oblasti (n. pr. sodišča, šole, izobrazba, cerkev in vera). Avtonomni posli večjih in manjših skupin in krajev v državi (občinski, pokrajinski). Skupni državni posli, ki morajo biti združeni, da morejo delovati.
- 8.) Načrt agitacije. Koristne, ki omogoča pravo presojanje, in škodljive, ki zapeljuje narod. Izvrševanje volitev, ki zagotavljajo svobodo, in takih, ki zapeljujejo, zastrašijo in slepijo pojedinca v njegovo ter v škodo vseh kmetovalcev in vse države.

Stara lumparija se nadaljuje.

Klerikalci lažejo nemoteno dalje in „Slovenski gospodar“ se drzne celo s hinavskim zdihovaljem pisati, kako da smo zvezani z demokrati.

Mi smo v svojem listu že opetovano odločno in jasno označili vsako govornico, da smo zvezani z demokrati, kot grdo laž in če klerikalci vkljub temu še dalje pišejo o zvezi, tedaj njihovega početja pač ne moremo označiti drugače, kakor z lumparijo.

Kdor ie količkaj pozna delo v naši stranki, ta ve, da se vsak korak, vse delo stranke in vsak njen sklep stori na seji načelnštva, kjer so sami kmetje in niti en demokrat. Kdor ima količkaj soli v glavi, vendar ne more misliti, da bi bili kmetje tako neumni, da bi se organizirali samo zaradi tega, da bi pomagali demokratom na noge. Volilni boj je veljal naše voditelje težke tisočake in uspeh je bil dosežen, ker so delali naši navdušeni kmetje noč in dan za stranko, zanemarjali svoja posestva, žrtvovali čas in denar in vse to seveda iz same ljubezni do demokratov. Pojte se solit! Ne žalite našega kmeta, da bi bil tako neumen! Demokrati imajo tri poslance, mi trikrat toliko in zato smo po „Gospodarjevih“ nazorih mi krilo demokratske stranke. Neumnost, ki se da kar prijeti!

Nimamo prostora v listu, da bi ne široko zavračali vse laži „Slovenskega gospodarja“. Zato naj za danes te vrstice zadostujejo. Opozarjamo pri tej priliki na članek „Za ljudski blagor“ v današnjem listu, ki najjasneje dokazuje, da delajo naši poslanci najbolj antidemokratsko, a zato čisto kmetjsko politiko.

Kdor ni slep, za tega je klerikalna laž očitna.

Pokrajinske vesti.

(Občni zbor „Kmetijske družbe za Slovenijo“) je preložen. Ta sklep klerikalne večine glavnega odbora je nezaljšana provokacija kmetov, ki že še dobi svoj zaslužen odgovor.

(Naša deputacija pri predsedniku deželne vlade.) Vsled sklepa klerikalne večine glavnega odbora „Kmetijske družbe“, da se preloži njen občni zbor, je odšla deputacija SKS. pod vodstvom načelnika SKS. tovariša Pipana ter tovariša drja. Kavčiča k predsedniku vlade drju. Pitamicu in mu podala svoj protest. Deputacija je zahtevala najodločnejše, da vlada štiti zakon in da ne pripusti kršitve pravil „Kmetijske družbe“, kar klerikalci delajo, če ne pripuste volitve novega odbora. Deputacija je natančno pojasnila stališče SKS. in zavrnila neresnično trditev, kot da bi pristaši SKS. hoteli preprečiti občni zbor.

(Občni zbor okrajnega odbora SKS. za ljutomerski okraj) je bil dne 10. decembra 1920. in se ne vrši dne 10. januarja 1921., kakor je bilo v 51. številki našega lista pomotoma objavljeno.

(Razkol v klerikalni stranki) lepo napreduje. Proti poštenim in odločnim besedam drja. Kovačiča je nastopil ljubljanski „Večerni list“ z vse-

ostrostjo. „Slovenec“ je skušal posestovati, pa se mu je ponesrečilo. Nam je seveda vseeno, ali se klerikalci lasajo med seboj ali se grlijo. Zdi se nam le, da nekateri že čutijo, da se ladja pogreza, ter da je tako nastal razkol.

(Stavka premogarjev) traja dalje. Dočim so se delavci v Velenju sporazumeli z vlado, dosegli takoj lep povisek plače in tudi zboljšanje prehrane, ne da bi pri tem trpelo gospodarstvo, hočejo trboveljski komunisti iz gospodarskega vprašanja na vsak način narediti politično vprašanje in s pomočjo stradalajočih rudarjev skovati sebi politični kapital. Nelepo početje, ki silno škoduje delavcem.

(Posledice premogarskega štrajka) se že čutijo. Železniška uprava je odpovedala celo vrsto vlakov, da prištedi na ta način premog. Zaradi tega zastaja blago in zastaja gospodarsko življenje. Komu v korist? Vsaj delavec s tem enako trpi kot drugi. Ne z glavo skozi zid, kadar je spozrazum mogoč!

(V pojasnilo.) Vsem pristašem in vsem onim, ki se obračajo na naše poslance in na tajništvo SKS, za intervencije, bodi povedano enkrat za vselej, da morejo tako stranka kakor tudi poslanci upoštevati le tiste prošnje, ki so vložene preko naših krajevnih odborov in od teh na tajništvo. V prošnjah morajo biti navedeni vsi podatki, priložene vse priloge in krajevni odbori morajo resničnost podatkov potrditi. Ker se morejo približici poslov potegovati naši poslanci samo za res podpore potrebne ljudi, zato je treba, da krajevni odbori vrše kontrolo nad prošnjami. Vsaki prošnji morajo biti priloženi vsi potrebni kolki. V interesu prosilcev, da izpolnjujejo vsi strogo te predpise, ker drugače se po nepotrebnem zglubljata čas in denar.

(Okrožni agrarni urad v Mariboru) je končno aktiviran in nastanjen v Mariboru, Koroška cesta 19. Vodstvo urada je prevzel inspektor in okrožni agrarni poverjenik dr. Vilko Pfeifer. Uradni dnevi za stranke se vrše vsako sredo in vsako soboto od devetih do dvanajstih. Ob ostalih delavnikih se sicer enako sprejema stranke, vendar se jih opozarja, da bodo strokovni uradniki in vodja urada, izvzemši omenjenih dveh uradnih dni, večinoma odsotni na uradnih potovanjih. Območje urada obseza področja okrajnih glavarstev Maribor, Ljutomer, Ptuj, Celje, Slovenjgradec, Brežice in Konjice in političnih ekspozitur Mozirje in Guštanj. Zadeve, tičoč se agrarne reforme in omenjenem okolišu, je odslej naslavljati le na okrožni agrarni urad, ki posluje v tem oziru kot I. stopnja.

(Z Iga.) Ze v starih časih so bili lžanci vedno med prvimi borci za svobodo in neodvisnost. Paška ulica tik lžanskega gradu je živa pričča, kako so pred stoletji razbili lžanci turškega paša. Leta 1848. so bili zopet lžanci prvi, ki so zgrabili za gorjace in priborili ljudstvu njegove pravice. Zato ni čuda, da so bili tudi to pot lžanci oni vrli naši ljudje, ki so najsilneje udarili nasprotnike in najsijajneje izvojevali zmago Stare pravde. Od 551 oddanih glasov je dobila naša samostojna 371 glasov. Klerikalci so napeli vse sile, agitirali noč in dan, izrabljali cerkev in božjo besedo — pa vse zaman, Iga je stal čvrsto in neomajno, kakor že tolikokrat. Vse vasi, kakor Tomišelj, Iška vas, Iška Loka in Vrbljane, so se držale enako dobro. Začetek je storjen in popolna zmaga ni več daleč. Zato na delo za zmago!

(Iz Bohinje.) Čudno se je ponašal na občnem zboru podružnice „Kmetijske družbe“ zloglasni nadučitelj Silvester. S pomočjo bivšega klerikalnega poverjenika Jana je namreč dosegel, da se je zadnji občni zbor bistriške podružnice v skladu s pravilnostim razveljavil. Takrat so dobili namreč kandidati SKS. po 78, kandidati klerikalcev pa samo po 14 do 15 glasov. Vsled nasilnega razveljavljanja bi se moral vršiti v nedeljo dne 12. decembra vnovič občni zbor bistriške podružnice. Poturica Silvester je kot kolovodja bohinj-ske „Kmetijske zvezde“ napel vse sile, da topot doseže zmago za potapljaljočo se klerikalno barko. Udeležba na občnem zboru je pokazala, da mora iti njegov zadnji up po vodi. To je tudi tik pred otvoritvijo občnega zbora mogel ugotoviti; zato se je

pri zborovanju samem poslužil novega, nezasiščenega nasilstva. Zaradi lažjega umevanja nam je pripomnil, da je načelnstvo bistriške podružnice še vedno v klerikalnih rokah, da je načelnice nezmožni župan Arh, da pa pasuje v njej „tajnik“ Silvester. Ker je ta vzor-nasilnež uvidel, da tudi to pot ne prodere s svojimi kandidati-kimovci — namesto treh jih je iz taktičnih razlogov postavil kar šest — se je odločil, da z novim nasilstvom onemogoči volitve. Župana kot načelnika in predsednika zborovanja je kratkoma odstavil, vzel sam vajeti svoje korete v roko in nikakor ni pripustil, da bi se glasovalo o od hotelirja Mencingerja stavljenih predlogih, ki so bili v zmišlu družbenih pravil in na podlagi zbo-rovalnega zakona skozinskoz utemeljeni. Vkljub temu, da je bil objavljen v „Kmetovalcu“ natančno dnevni red, vključno s tem, da se je proti njegovemu postopanju najodločneje ugovarjalo, je njegova „vsegamogočnost“ odredila takoj volitve brez vsake obete, računajoč gotovo s tem, da edina na ta način vjame še kakšnega kalina na svoje limanice in da tako vnovič potvori pravi izraz bohinske ljudske volje. No, to pot je tudi drugače potpežljivim Bohinjcem začelo predsedati to nasilstvo. Našlo se je nekaj mož, ki so tega vzor-šolnika pograbili in vrgli skozi vrata, da tako onemogočijo svobodno zborovanje. Toda v tem trenutku je priskočil Silvestrovim načrtom na pomoč drugače neodločni župan Arh, ki je hitro zaključil zborovanje in tako udeležil Silvestrovo nasilno taktiko. Značilno za to, v kakih rokah se nahajajo vodstva „Kmetijske zvezde“, je dejstvo, da je hotelir Mencinger zalučal ob priliki tega zborovanja ponovno Silvestru v obraz, da ni samo nasilnež, nego tudi denuncijant in da je Silvester na vse le, vsaj za vsakega nabraženega človeka uničujoče očitke odgovoril, pozvan, naj toži, da tega ne bo storil. Seveda ve, zakaj ne bo tožil. Triperesna deteljica dr. Benedek, dr. Pegan in župan Vehovec bi se potem izpremenila hitro v štiriperesno. Za Bohinjce je bilo to zborovanje dovolj poučno; imeli so več kot dovolj prilike opaziti, kakšne moralne propalice jim natvezajo klerikalci za voditelje, imeli so priliko videti, kako nasilni znajo biti ti ljudje takrat, kadar jim teče voda v grlo, imeli so vendar enkrat priliko videti, kako v malem izgleda njih glavno geslo, ki je izraženo v besedah: Namen posvečuje sredstva. Zato se nadejamo, da bodo v kratkem vsi oni, ki niso udarjeni s kurjo slepoto, pokazali tej kmetijski organizaciji, ki jo vodijo sami nekmetje, v kratkem hrbet, obenem pa tudi na pristojnih mestih najodločneje zahtevali, da se vzgoja njih otrok izroči drugemu, ne pa moralni propalici Silvestrova kalibra.

(Še ena iz Bohinje.) Na občnem zboru je zmerjal dacar Malnič naše ljudi z barabami. Ko so naši zvedeli, da se nahaja Malnič v družbi Silvestra, župnika in kaplana pri Mavriču, so odšli tja, da Malnič svoje nizkotne besede obžaluje. Predrzniki klerikalni agitatorji pa so menda mislili, da je kmet še vedno tista ponižna para, ki mora spraviti vsako psovko. Kreпка zausnica je Malniča poučila, da je kmetiske tlake konec. Za Malniča se je zavzel župnik, potegnil revolver, ga nastavil na kmete in dejal: «Drei Schrittz vom Leib oder ich schiesse!» (Tri korake proč ali pa streljam!) Sedaj je bil ogenj v strelju. In trde gorenjske roke so segle po izzivačih in preteple vso družbo. Ni pomagal revolver, ljudska potpežljivost je bila izčrpana do konca. Rečemo samo, naj ne tirajo stvari do skrajnosti, ker ne vedo še, kako je razpoloženje v narodu!

(Škofijski ordinariat) pozivljemo prav resno, da kaznuje župnika, ki grozi svojim faranom z revolverjem. Nobene milosti ne moremo priznati in nobene popustljivosti! Mi hočemo, da sveti Kristusov nauk označijo tudi pravi Kristusovi učenci. (Dacar Malnič) mora biti enako od oblasti kaznovan. Da bi nas, davkoplačevalce, pital kak Malnič s psovkami, tega ne trpimo. (Iz Motnika.) Kako so delali klerikalci, naj pokazeta tudi ta dva slučaja. Tukajšnja klerikalna šivilja je obljubila našemu pristašu svilnato

Radovljiški okrajni odbor SKS. priredi v nedeljo dne 2. januarja ob enajstih dopoldne v Radovljici (v dvorani g. Kunstlja)

shod,

na katerem bo poročal narodni poslanec J. Kušar. Udeležite se shoda polnoštevilno!

srajco, če voli SLS. Pa se je pošteno urezala s svojo srajco. Neki kimovec je zahteval 100 kron, potem pa voli kogar ugodno. Klerikalci so se seveda takoj lotili kupčije in «zglihali» za en liter. Prekupčevalci duš! In vendar tudi ta sredstva niso pomagala!

(Iz Gorenje vasi v Poljanski dolini.) Z izidom volitev, posebno v Poljanski dolini, smo lahko zadovoljni. Po politični osvoboditvi pa je potrebna tudi duševna preporočitev dežele, kar vrše najizdatnejše razna društva. Med take spada tudi čitalnica v Gorenji vasi, ki se lepo razvija. Manjka pa ji lastne strehe. Zato se je osnoval tu «Pripravljalni odbor» za zgradbo doma v Gorenji vasi, kjer naj bi poleg čitalnice našla tudi druga društva svoje prostore. Omogočeno bi tako bilo uspešno duševno delo po deželi. Zato pozivljemo vse, da podpro društvo s prispevki in da dejansko omogočijo uresničitev lepe misli. Tudi za duševno naobrazbo je potrebna samopomoč.

Čim več naročnikov bo imel „Kmetijski list“, tem večjo veljavo bo imel in tem uspešnejše bo zastopal kmetiske koristi. Zato mu pridobivajte nove naročnike!

(Iz St. Petra pri Novem mestu.) Odgovor «Domoljubu» št. 45. Gospod župnik Vovko se hvali, kaj da je storil vse za kmeta. Vsa hvala ne pomaga, ker za časa Susteršičevega nasilstva so se zgodile reči, ki jih ljudstvo nikoli ne pozabi. Zato naj g. župnik raje molči s samohvalo in naj raje pove, kdo je ovdal Florijančica, kdo je denunciral mlinarja Zurata in kdo je «krščansko» škodoval dvema gostilničarjema. To naj najprej pove in potem sme pojasniti, zakaj je moral oditi neki brat iz Novega mesta. Potem bomo pa dalje govorili.

(Iz Smihela pri Novem mestu.) Ko smo šli na dan sv. mučenika Štefana v cerkev, smo mislili, da nam bosta naša duhovna razlagala trpljenje tega sv. mučenika, osobito g. župnik, kojega patron je sv. Štefan. A hudo smo se varali. Prišla je komanda iz Ljubljane, da ni sedaj časa razlagati trpljenje sv. mučenikov, temveč da je treba agitirati za klerikalno časopisje, ki naj si ga sedaj ob novem letu vsak naroči. Z naše lece in z lec sosednih župnij, zlasti v Stopičah, je vršalo kot ob najhujši početni nevlitvi proti „slabemu, brezverskemu“ časopisju. Brezverski in slabi so pa po njih mišljenju vsi listi, ki ne pišejo za klerikalno stranko, kajti kdor ne dela za to, da bi nas klerikalci še dalje bičali in izkoriščali, ta je — brezverec. Posebno se v tem odlikuje naš mlečnozobi kaplan. Ta že kar nori in kliče na svojih agitacijskih potih še pse, naj se mu odkrivajo in ga pozdravljajo s „hvaljen Jezus“. In tak človek se upa trditi, da dela za vero. On je sedaj „general“ (pravzaprav generalček (ker ga je pod kučmo komaj videti) „orlic“). Najbrže bi rad prevzel slavo žalostnemu „generalu tercijalk“, ki jo je moral zaradi nečednih stvari odkuriti, da ga ni zgrabilo za stvar državno pravičnost. No, pa mu nič ne pomaga, naši možje so trdni in poštenjaki, ki se od kakage fantiča ne puste begati. Zenske pa so kar trumoma povpraševale za „Domovino“, kje se jo naroči ali kje se jo v mestu dobi, ker jo je kaplan tako hvalil. Doselej se je ta list pri nas le malo čital in ni prav, da dela zanj

Vsem voditeljem krajevnih odborov priporočamo, da se potrudijo, da bo imel „Kmetijski list“ v prihodnjem letu čim več naročnikov.

g. kaplan reklamo, namesto, da bi bolj priporočal „Kmetijski list“. Bolje bi seveda bilo, da bi ta mož skrbel za to, za kar je postavljen in plačan. Tako je na dan volitev v kandi-dijsko hranilnico, namesto da bi šel počevati verouk v šolo na Ruperč-vrh, ves dan agitiral za klerikalne odbornike. Zaleglo ni seveda nič, ker vse to, kar ta možček prime, se blagoslova, pač pa jih je poškodoval kupil od zavednih kmetiskih mož, da se je jokal in da so se mu hlačice tresle. Prav je! Kar kdo išče, naj dobi! Upajmo, da se bo pri naših volitvah večkrat zjokal, dokler ga ne bo sapodnesla za „generalom tercijalk“.

(Iz Božakovca na Doleškem.) Vedno pazim, da bi tudi iz naših vasi zagledal kak dopis v Vašem priljubljenem listu. Zato dovolite, da vam na kratko poročam. Samostojni živimo kakor preje, klerikalci pa se šopirijo s prazno zmago in se rujejo za agrarni odbor. Takj se mi zde kot oni Janez, ki mu je rekla mati: «Fant, rabi pamet!» Fant pa jo je tako bedasto rabil, da jo je vso obrabil, ne pa uporabil. Hudo se potegujejo tudi za klerikalne časopise. Mi jim pa pravimo: «Kdor nas ni poznal med vojno, tega ne poznamo tudi mi!» In zato: proč s klerikalnimi listi in podpirajmo naš «Kmetijski list»! — Samostojnež.

(Iz Jarenine.) Pri nas se je najprvo ustanovila organizacija SKS. v tem okraju. To je bilo dne 3. avg. 1919. Uspeh je bil popoln. K stranki so pristopili z malo izjemo vsi župljani. Ta vešč je strašno zadela gospodujočo gospodo v Mariboru in doma. Začelo se je trajno obleganje in razdiranje. G. dekan je stalno obiskoval ugledne kmete ter jih počasi odvajal stranki. Naznanjal je, da je stranka nemškutarska in kot taka protinarodna, protiverska in proti duhovščini. Pridobil je nekatere ženske, da so neprestano pikale svoje može, naj odstopijo od protiverske stranke. Tudi nekaj zavednih Slovencev je sovražno delovalo proti stranki, ker je sprejela med svoje člane prejšnje Štajercijance. Pri vsem rovarjenju pa je vztrajala vendar pretežna večina v stranki. Zadnji čas je odstopil tudi predsednik krajnega odbora Franc Šumenjak. Da bi opral svoje izdajstvo, išče prazne izgovore. Resnica je, da je odstopil na neprestani pritisk žene. Teden pred izstopom je naznanil tovarišu Gunglu, da ne more za stranko več delati; ker mu ne da miru žena, ki se hoče od njega ločiti, ako ne odstopi od stranke. Pri stranki pa ostane, ker ve, da je edino prava organizacija za kmeta, le agitirati ne more. Teden pozneje pa smo čitali odstopno izjavo v „Slovenskem gospodarju“. Vsekakor Šumenjak ni veliko škodoval, agitiral je sicer vztrajno za klerikalce, ljudje pa ga niso nič vpoštevali. Klerikalci so se hvalili, da je SKS. propadla ter da ne dobi niti enega glasu v Jarenini. To so sklepali, ker so zadnji čas navallili še na tovariša Gungla, da bi tudi on izstopil iz stranke. Toda Gungl je ostal trden proti vsemu štabu sovražnikov. Naša stranka je dobila častno število glasov, 72 proti 118. V volilnem imeniku je bilo izpuščenih okoli 40 naših, drugače bi imeli toliko glasov kot klerikalci. Upamo, da se bo obrnilo pri nas še na bolje, ko bodo nasprotniki spoznali, da je SKS. le stanovska gospodarska stranka, ne pa protiverska ali celo protinarodna. Novi časi ustvarjajo nove razmere. Ni nam treba ne verskega, ne narodnostnega boja, ker imamo narodno državo. Treba nam je boja za gospodarski obstoj ter za neodvisnost kmetijskega stanu.

(Iz ljutomerskega okraja.) V zimskem času občutimo posebno veliko oddaljenost železnice. Prosimo torej poslance SKS., da zastavijo vse sile in dosežejo skorajšnjo graditev železniške proge Ljutomer-Ormož, oziroma Središče. (Sv. Marjeta ob Pesnici.) V nedeljo dne 12. t. m. je spremljal dolg sprevod našega vrliga somišljenika Jakoba Polanca na njegovi zadnji poti. Pokojnik je dosegel visoko starost 76 let. Užival je zbog svoje neupogljive kmetiske samozavesti, dobrega značaja in dobrega gospodarjenja največji ugled, kar je mrtvaški sprevod najlepše dokazal. Čast njegovemu spominu!

(Sv. Jakob v Slov. gorica.) V nedeljo dne 19. t. m. smo spremili k zadnjemu počitku blago mater Marjijo Šrumpf. Pokojnica je dosegla visoko starost 84 let ter uživala največje spoštovanje. Prizadei rodbini Meža naše sožalje. Čast njenemu spominu!

(Sv. Trojica v Slov. gorica.) Da se naše ljudstvo zaveda in da hoče samo odločevati o svoji usodi, so pokazale zadnje volitve. Vkljub silni agitaciji patra Alojzija ter njegovih zasleplencev smo dosegli krasen uspeh, 40 glasov absolutne večine naš klerikalci. Naprej za dom in svobodo zlato!

(Sv. Anton v Slov. gorica.) Naš g. župnik se silno jezi, ker so izpadle volitve za njegovo stranko tako slabo. Da si ohladi jezo, zmerja samostojne z različnimi imeni živali. Le tako naprej! Bo saj ljudstvo še preje spoznalo resnico, ko vidi pri katoliškem duhovniku oliko, ki se ne spodobiti niti za derviša.

(Iz St. Ilje, domovine Žebota.) Po opravljenem sem šel v St. Ilj in spotoma vzel več izvodov našega «Kmetijskega lista», da poagitiram za naš «Kmetijski list». Po poti srečam neznanca z debelo gorjaco, ki me vpraša, kaj da nosim. Dejal sem: «Kmetijski list». Poprosi me za vse izvode. Dal sem mu le enega. Ko napravim par korakov naprej, me udari s palico z vso silo, da mi je težko poškodoval roko. K sreči mi je prihitel na pomoč domačin, da sem bil rešen napadalca. V St. Ilju so mi povedali, da je to star napadalec, ki je v službi klerikalcev. Tako potvarjajo Kristusov nauk.

Politične vesti.

(Konstituanta bo delala.) Ker gotove stranke, kakor radikalci in klerikalci, nimajo večine, so hotele zavleči delo konstituante v nadi, da jim čas vendarle prinese večino. Te nade so pokopane, ker so osobito naši poslanci odločno zahtevali pričetek dela. Ker je ta zahteva imela tudi popoln uspeh, je izvolila konstituanta svoje predsedništvo in nad 250 poslancev je položilo prisego. S tem je storjen prvi korak in zagotovljeno delo konstituante.

(Za predsednika konstituante) je bil izvoljen Hrvat dr. Ribar, pristaš demokratske stranke. Za podpredsednike pa so bili izvoljeni dva radikalca in en musliman. Našim je bilo ponudeno mesto podpredsednika, pa so ga odklonili, ker ne vstopijo v vlado, temveč jo bodo samo podpirali, če bo ščitila kmetiske interese.

(Prisego so položili) radikalci, demokraci, zemljoradniki, muslimani, socialni demokrati, narodni socialisti in republikanci. Poslanci, ki niso položili prisego, ne dobe dnevnice in morajo železnico sami plačati. Doklen ne položijo prisego, ne morejo vršiti svoje poslanske službe. Torej so vsi „Zvezarji“ brez poslanca.

(Dr. Korošec ni hotel priseči.) daš je sam podpisal poslovnik, ki zahteva položitev prisego. Ministrski predsednik je to slovesno ugovoril na seji konstituante in vsj klerikalni listi grdo lažejo, če taje Korošček podpis. Sicer je pa silno smešno, da je mogel dr. Korošček vselej priseči kralju, kadar ga je ta imenoval za ministra, sedaj pa, ko je samo poslanec, pa tega ne more storiti. Gospod doktor, to je politična nepoštenost, ki je sramotna za vso Vašo stranko.

(Novo vlado) sestavi Nikola Pašić. Upati smemo, da bo začetkom meseca januarja vlada že sestavljena.

(Pobožne želje.) „Slovenec“ sanja, da so naši poslanci silno nezadovoljni z drjem. Vošnjakom, ker da je vpliv drja. Vošnjaka vedno večji in da so od njegove samovolje že vsi odvisni. „Slovenec“ meri pač kopita po sebi, kajti z drjem. Korošcem in njegovemu samovolju so vsi klerikalni poslanci tako nezadovoljni, da morajo biti stalno pod duhovniškim nadzorstvom, da ne pokažejo fige slavni klerikalni stranki. Ze verjamemo, da bi klerikalcem silno dišalo, če bi imeli kakega Vošnjaka v svojih vrstah, ker ga pa ni, pa z loparjem po njem. Sicer pa naj „Slovenec“ kar še v naprej sanja o nezadovoljnosti z drjem. Vošnjakom, za novo leto mu iz srca želimo malo uteha, vsaj je prihod-

nost za klerikalce silno, silno žalostna.

(Jadransko vprašanje.) S tem, da je laški kralj sankcioniral rapalsko pogodbo, je treba izvesti samo še ratifikacijo pogodbe in ona postane pravomočna. Tedaj pa mora laška vlada tudi izvesti njene določbe. Ker se proti d'Annunzio njeni izvedbi, je proglasil general Caviglia blokado nad Reko.

(D'Annunzio.) Z uveljavljenjem rapalske pogodbe nastane za Italijo tudi dolžnost, da prisili zloglasnega pustolovca d'Annunzija, da izprazni vse ozemlje, ki ječi pod njegovo strahovladno. Naloga laške vlade je silno težavna, ker je d'Annunzio zrasel laški vladi čez glavo. Laške čete, mesto da bi ga prepodile, prestopajo k njemu in mu oddajajo laške oficirje kot vjetnike. Za nas je stvar resna. Ne mi, temveč Italijani so hoteli imeti rapalsko pogodbo. Če hočejo, da tudi velja, potem morajo pregnati d'Annunzija. Ako bi pa pri tem dobil kak Italijan ali d'Annunzijeve ardit kako po glavi, pa je nam čisto vsejedno.

(Reški begunci.) Italijani in Jugoslovani so se na shodu v Zagrebu izjavili za Jugoslavijo. Najlepši dokaz, kako lažljivo je vse govornjenje d'Annunzijevo.

(Madžare silno jezi.) Ker hoče laška vlada končati z d'Annunzijem. Na Reki so se namreč dosežaj zbirali vsi protijugoslovanski elementi in Madžari so jih pridno podpirali, da bi mogli v kalnem riparit. Če je pa red na Reki, tedaj so pa uničene tudi sanje Madžarov in od tod njih jeza. Naj se le jeze še naprej!

(Dvorenost Bolgarije.) Bolgarski ministrski predsednik zatrjuje venomer, da hoče doseči sporazum z nami. Mirovne določbe pa vseeno ne izvaja Bolgarska, tako da je bila naša vlada prisiljena prepovedati promet z Bolgarijo, da doseže tako izpolnitev pogodbe. Istočasno je bila odkrita obširna bolgarska zarota v kumanovskem okrogu.

(Grški kralj Konstantin) se je vrnil na Grško. Bil je sprejet z veliko slovesnostjo. Dejal je, da želi živeti z vsemi sosedi in z zavezniki v najlepšem prijateljstvu, osobito pa z junako Jugoslavijo. Vkljub tej izjavi pa ga zavezniki še ne priznavajo in bodo delovali proti njemu.

(Albanci za nas.) V Belgrad je prišla deputacija Albancev, ki je izrazila željo, da bi vladalo med nami in Albanci največje prijateljstvo. Naj nehajo z ropi in požigi in prijateljstvo bo takoj doseženo!

(Trezni Madžari za Jugoslavijo.) V Pečuhu, ki je zaseden od naše vojske, je bilo veliko zborovanje tamonjih Madžarov, ki so zahtevali, da naj Jugoslavija ne odstopi Madžarski okupirani del Baranje, temveč da naj dobi ta pokrajina avtonomijo pod varstvom Jugoslavije. Zborovanje se je ostro izreklo proti Hortihju, ki hujška proti naši državi.

(Poslaniška konferenca), najvišje mesto za vse spore radi ozemlja bivše Avstrije, je sprejela naš priziv radi koroškega plebiscita in bo odločevala o njem v januarju ali februarju.

arju. Iz Pariza poročajo, da je zelo verjetna revizija plebiscita.

(Komunisti na Češkem) so popolnoma propadli. Aretiranih je bilo preko 900 komunistov in v začetku novega leta se že prično sodne obravnave. Brezvestne hujškarje komunistov niso tako rodile drugega kakor to, da je bilo nekaj ubitih, mnogo ranjenih, država pa da je imela občitno škodo. Seveda bodo zapeljani delali pokoro po ječah.

(Ruskim boljševikom) še ni dosti vojne. Kakor poročajo soglasno vsi listi, se pripravljajo na nove vojne. V ta namen so že preložili glavni stan iz Jekaterinobalava v Kijev.

(Zverstva boljševikov.) Vzгляд naših komunistov, ruski boljševiki, so postreljali takoj prvi dan po zavzetju Sebastopola nad 3000 Rsov, med njimi 300 žen. Ves Krim puhti od krvi nedolžnih, taka grozodejstva upanjajo. Radi tega so se pričeli upori na vseh koncih in krajih. Jud Trocki se hvali, da je mir na vseh mejah. Lep mir, kadar divja v deželi sami tako grozna državljanska vojna, da je od nje poginilo že 40% vsega prebivalstva. In tak «raj» bi hoteli naši komunisti!

(Kako misli rusko ljudstvo?) Pri volitvah v petrograjski sovjet, kamor volijo samo organizirani delavci, so dobili komunisti le 20 mandatov, dočim so njihovi nasprotniki dobili 37, skoraj še enkrat toliko. Ljudstvo jih ne mara, oni se s strahovladno drže še dalje. Lepa svoboda!

Gospodarstvo.

(Mlečne cene.) V Ljubljani je tržno priznana cena mleku 6 kron za liter, kar naj vsi okoliški donalci mleka vzamejo na znanje ter naj se te cene držijo.

(Naše vinogradništvo.) Vse vinogradništvo v naši državi zavzema približno 260.000 ha in daje okoli 5.000.000 hl vina. Največ vinogradov ima Dalmacija (76.000 ha), Slovenija je s svojimi 35.000 ha na petem mestu. Povprečno se pridelava pri nas na hektaru 25 do 30 hl vina, kar je dosti premalo. Francoska ima 1.500.000 hektarov in pridelava 70 milijonov hl, to je 40 do 120 hl na hektar, in sicer boljšega vina kot pa je naše. Vzrok leži v kletarstvu, ki je na Francoskem silno razvito. Obiskujte kletarske tečaje!

(Zvišanje cene sirovemu tobaku.) Monopolska uprava je znatno zvišala odkupno ceno za tobak, da bodo imeli pridelovalci od enega hektara 10 do 12 tisoč dinarjev kosmatega dohodka. V sled tega se pričakuje povečanje produkcije, ki bo narasla prihodnje leto na 20 milijonov kilogramov. S to količino bi bila krita vsa domača potreba, ostalo pa bi še dosti za izvoz. Kosmati dohodki za tobak so za leto 1921. preračunjeni z eno milijardo dinarjev.

(Novo električno centralo) na reki Remi zgrade v Bosni. Centrala bo imela 30.000 konjskih sil in bo za falko največja centrala v Jugoslaviji. Poseben ameriški konzorcij zgradi pri centrali več tovarov.

(Carinski dohodki) v dobi od 11. do 20. novembra: Uvozne carine se je plačalo v Ljubljani 1.059.850, Borovnici 3945, Mariboru 965.006, Celju 169.001, Zagrebu 2.905.696, Beogradu 2.135.032, Splitu 590.822 in v Skoplju 457.225 dinarjev vrebri. Izvozna carina pa je dala v Ljubljani 201.399, Borovnici 125.854, Mariboru 3.943.780 (centrumu prodaje živine v Avstriji), Baji 3.576.210 dinarjev v srebru. Skupno je bilo letos carinskih dohodkov 343.073.712 dinarjev.

(Promet na bosenskih železnicah.) Od 1. junija do 30. oktobra je bilo prevoženih na bosenskih železnicah 440.000 ton blaga in 1.539.123 oseb. Dohodki železnice so znašali tekom tega časa 105.784.100 kron, dočim lani v istem času samo 47.973.120 K. (Dohodki iz pristojbin) znašajo v oktobru v Srbiji in Crni gori 1.375.314, v Hrvatski 7.542.693, v Bosni 983.831, v Vojvodini 5.175.061, v Dalmaciji 294.185, v Sloveniji 1.104.442. Skupno torej 16.475.531 dinarjev. Isti dohodki so znašali lani le 2.324.950 dinarjev.

(Uvoz vžigalic je prepovedan.) Uprava državnih monopolov je popolnoma prepovedala uvoz vžigalic. V Jugoslaviji je pet tovarov za vžigalice, ki morejo kriti vso potrebo države. Ker pa te tovarne niso mogle vsled carinskih in monopolnih predpisov konkurirati s tujimi in so morale odpuščati delavce, je izdala uprava gornjo prepoved. Samo da bi bile sedaj vžigalice tudi cenejše.

(Jugoslovansko trgovsko društvo) se je osnovalo v Newyorku. Voditelj društva (po angleško Jugoslav Trading co. Inc.) je dr. Ivan Bonač. Društvo ima tri oddelke, in sicer: denarni, potniški in trgovski. Društvo dela le s kapitalom naših izseljencev.

(Rumunske finance.) Prebivalstvo Rumunske je šlo leta 1914. okoli 7 in pol milijona ljudi, državni dolg pa je znašal 1750 milijonov lej ali 230 lej na glavo. Danes ima Rumunska 17 in pol milijonov prebivalstva in 25 milijard dolga ali 1400 lej na osebo. Proračun znaša 6 milijard. Dohodki so sledeči: iz direktnih davkov 461, indirektnih 1901, monopola 1035, javnih del 1651 in pristojbin 575 milijonov lej. Izdatki pa znašajo za vojsko 900, finance 1528, prosveto 656, umetnost 131, notranje ministrstvo 702, javna dela 421, promet 1163, sodišča 203, poljedelstvo 116, industrijo in trgovino 133, zunanje ministrstvo 21, delo 25, obnova zemlja 16, razno 89, izredni 496 milijonov lej. Primanjkljaj znaša torej 509 milijonov lej. Največja zapreka normalnih razmer so slabe železnice, vendar je v tem oziru upati na zboljšanje.

(Češke finance in železnice.) Češki finančni minister je izjavil, da bo imela Češka prihodnje leto vsled dohodkov železnice 265 milijonov prebitka. Dalje je izjavil, da imajo češke železnice od Avstrije 65.000 vagonov. Na novo je bilo zgrajenih 368 lokomotiv in 18.928 vagonov. V delu pa je 170 lokomotiv in 9751 vagonov. Minister se nadeja, da do-

bi Češka od reparacijske komisije še lokomotive in vagona, da bi bilo s tem doseženo predvojno stanje čeških železnic.

Kmetijska razstava v Pragi

V dneh od 12. do 17. maja leta 1921. bo v glavnem mestu Češkoslovaške države, v Pragi, velika kmetijska razstava. Za to razstavo vlada po vsej Evropi veliko zanimanje, zlasti med Slovani. Tam se bo videl razvoj vsega kmetijstva in kmetijske industrije v osvobojeni državi. Ako so bile redne letne razstave predvojne dobe lepe, bo prihodnja posebno razsežna in veličastna. Tudi mi jugoslovanski kmetovalci se moramo seznaniti z napredkom sosednih držav, posebno pa naše bratske Češkoslovaške. Da moremo na lastne oči presoditi važnost take razstave, bi bilo treba, da se jo v največjem številu udeležimo. Vsi absolventje kmetijskih šol kakor tudi učenci in strokovnjaki na kmetijskih šolah poleg praktičnih poljedelcev bi se morali udeležiti te razstave. Tudi trgovci s kmetijskimi potrebščinami bi si morali ogledati praktične stvari, potrebne za naše razmere. Le na ta način si odnesemo lepo sliko modernega kmetijstva v Češkoslovaški, ki nam mora biti vzor.

Kdor se namerava udeležiti spredaj omenjene razstave, naj se zgleda najkasneje do dne 1. marca 1921. po dopisnici. Skušala se bo izposlovati znižana vožnja po Jugoslaviji in Češkoslovaški, kjer nam bodo šli itak dovolj na roko. Prijave sprejema: Fran Malasek, strokovni učitelj na kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu.

Obrtnik.

Ob novem letu.

Staro leto se nagiba k svojemu koncu in bliža se novo leto. Obrtniki, združeni v „Obrtni organizaciji za Slovenijo“, so v potekajočem letu pokazali, da se zavedajo, kaj je močna organizacija in kako je mogoče obrtniku pomagati do zboljšanja iz obupnega položaja, v katerem se je nahajal v preteklosti in se še danes nahaja. Ako bi se tega zavedali vsi obrtniki širom naše Slovenije in Jugoslavije, tedaj bi se lahko še vse drugače veselili novega leta, kajti imeli bi še močnejše zastopstvo, kakor ga imajo.

Nezadovoljstvo, katero je rodila svetovna vojna, se je razširilo skoro med vsimi narodi Evrope in tudi med vsemi stanovmi, kar je dalo povod, da so marsikateri — med temi tudi del obrtnikov — zgrešili svoj pravi cilj, t. j. pot, ki naj jih privede do zboljšanja njih eksistence.

Kakor vsak dober gospodar pregleda ob koncu leta svoje knjige, da spozna napake preteklega leta in da se v ravnanju zanaprej, tako bodi tudi naša naloga, da pregledamo svoje vrste, svoja dela in sami sebe, da gremo z novim letom na novo delo,

da združimo ves obrtni stan, da pokažemo tudi onim tovarišem, ki še niso pri naši organizaciji, pravo pot, da se bodo stekala vsa naša pota proti enemu cilju, t. j. k osamosvojitvi obrtnega stanu potem naše neodvisne „Obrtne organizacije za Slovenijo“.

Tovariši obrtniki! Vi vsi, ki živite od svojih rok, svojega dela, svojih žuljev, ki imate ene in iste težnje in želje, združite se, ker le tako boste lahko gotovi lepše bodočnosti.

Vsem tovarišem obrtnikom, posebno tistim, ki so stali z nami v boju za dosego naše zmage, kakor tudi vsem tovarišem poslancem, pa želimo prav srečno in veselo novo leto.

Náčelníštvo „Obrtne organizacije za Slovenijo“ v Novem mestu.

Obrtniške vesti.

(Važno za obrtnike.) Pretečeni feđen je razposlala «Obrtna organizacija za Slovenijo» (načelníštvo v Novem mestu) vsem obrtnim društvom in obrtnim zadrugam na Gorenjskem, Dolenjskem in Notranjskem pojasnila o položaju pred in po volitvah ter prepis izjave naših stanovskih tovarišev poslancev. Ako katero obrtno društvo ali katera obrtna zadruga pojasnila še ni prejela, naj se obrne na spredaj omenjeno organizacijo za naknadno doposlave pojasnila. Obrtniki! Zanimajte se za to važno proćilo, ki vam je na razpolago pri načelníštvi. Zahtevajte, da se vam pojasnilo na mesečnih shodih, sejah ali občnih zborih prećita! Preberite tudi «Obrtnika» v 50. številki «Kmetijskega lista».

(Obrtniške resolucije.) Obrtna društva, ki bodo sklepala resolucije, posebno na letnih občnih zborih, in ki žele posredovanja naših stanovskih poslancev, se opozarjajo, da je resolucije pošiljati na načelníštvo «Obrtne organizacije za Slovenijo» v Novem mestu, ki daje tudi vsa potrebna pojasnila.

(V Slovincu) se pere g. dr. Ažnat iz Novega mesta na vse načine, ker ga resnica v oči bode. Na vsa njegova izvajanja naj bo kratko povedano, ker nimamo toliko popirja na razpolago kot „Slovenec“, da je „Rokodelski dom“ stavba, zgrajena z žulji pridnih rok rokodelskega stanu in njega ožjih prijateljev dobrotnikov, ki bodo gotovo poskrbeli, da bodo smeli še kako besedo izpregovoriti o imetju, ki pripada po vsej pravici le obrtnemu stanu, četudi tega danes ne dovoljujejo za današnje čase že davno neuprimerna pravila. Kar pa se tiče „osebnosti“ in „nasvetov“, pa je najbolj umestno, če jih napišete na župnijska in samostanska vrata, šte razumeli?

(Obrtniški koleđar za leto 1921.) je izšel v prav lični obliki in se obrtnikom prav toplo priporoča. Naroča se pri «Pokrajinski zvezi obrtnih zadrug za Slovenijo» v Ljubljani, Beethóvnova ulica št. 10.

(Kaj je obrtni davek?) Obrtni davek je visoko število novcev, ki naj se obrtniku, četudi izpod kože, izprešajo.

Izjava.
Podpisani obžaluje, da je na shodu «Kmetake zveze» v Stranjah dne 12. novembra 1920. nepravilno in neutemeljeno šalil g. Janka Rajarja, višjega veterinarskega nadzornika v Krškem, g. Janka Virjaka, državnega višjega živnozdravnika v Brežicah, in g. Josipa Uršiča, državnega višjega živnozdravnika v Št. Juriju ob južni železnici, kot kandidate SKS, jih prosi odpuščanja in se jim zahvaljuje, da so odstopili od obtožbe.
Obenem se zaveže podpisani plačati za «Jugoslovansko Matico» in za «Dijaško kuhinjo» v Celju po 50 kron ter poravnati vse tozadavne stroške.
Šmarje pri Jelsah, dne 21. decembra 1920.
Vinko Munda s. r., kaplan.

Raflo za vezenje traja, morsko travo za modroce, trajo za štukaturo, Portland-cement, štedilnike, peči, kotle, sesalke, tehnične, silskalnice, potrebščine za stavbe, obrtnike, poljedelce, kuhinjske posode in vse druge v železnino spadajoče predmete tudi po nizki ceni A. Sušnik v Ljubljani, Zaloška cesta št. 21.

Žepne, stenske, nihalne, kuhinjske ure, budiljke, zlatino in srebrnino
kupite najceneje pri trvdki
Ivan Pakiž
v Ljubljani, Stari trg št. 20.

Kođija coupé (Brown), skoraj popolnoma nova, konjska prsna oprema s nikljevimi okovjem, nova, in konjska oprema s medenim okovjem se po nizki ceni prodajo. A. Sušnik, trgovina v železnino v Ljubljani, Zaloška cesta št. 21.

Spreimem učenca
poštenih staršev, od 14 do 15 let staraga, za sedlarsko obrt. — Peter Pleško, sedlar v Šmartnem ob Savi.

Pozor kmetovalci! Kdor hoče imeti dobro in hitro popravljene vaskovrsne stroje, naj se obrne na trvdko
Mihael Kavčič,
strojna delavnica z električnim obratom v **KOŠEZH** pri Ljubljani št. 7.
Cene emarne. Izvršitev točna.
Kompletni štedilniki vedno v zalogi.

Naročajte knjižico
Kaj mora kmet vedeti o politiki?
Razpošilja jo upravništvo «Kmetijskega lista» v Ljubljani.
Cena ji je 6 kron, po pošti 40 vinarjev več.

LES
(šlafholc)
kupujem kubični meter po 330 kron.
Ponudbe na P. G., poštno ležeče Medvođe.

Izšla je starodavna Blasnikova
VELIKA PRATIKA
za navadno leto 1921.

Letošnja Izdaja stane v nadrobni prodaji 5 kron.
Kmetovalci! Kupujte svoje najstarejše kmetasko glasilo! Zahtevajte pratiko pri vseh trgovcih in kramarjih! Letošnja njena izdaja vsebuje obširen zgodovinski spis s podobami „Za staro pravdo“, v katerem je opisana zgodovina kmetijskega stanu od prihoda naših pračedov v sedanje dežele do podjarmljenja po nemških graščakah, ki so se naselili za časa Habsburčanov, in od te dobe dalje do današnjih dni, ko ima postati zemlja zopet last onega, ki jo obdeluje, t. j. kmetova.

Mlin na pogon za fino krušno moko in zdrob, nov, in dinamo-stroj se prodaja v trgovini s železnino A. Sušnik v Ljubljani, Zaloška cesta št. 21.

Proda se par lepih, težkih, pet let starih konj (norisko pasme). Cena po dogovoru. — Kje? pove upravníštvo «Kmetijskega lista».

Ameriške listine prestavlja in oskrbuje iz angleškega jezika in v njega edino podpisani zapriseženi sodni tolmač za angleščino. Ne hodite prej drugam, ker mora vsaka taka listina biti samo po podpisanim prestavljena in potrjena, da je veljavna pri sodnji itd. S tem se obvarujete večjih stroškov in izgube časa.
Ivan Malaček,
učitelj angleščine in zapriseženi sodni tolmač za angleški jezik v Ljubljani, Hradečkoga vas št. 64 (Štepanjeka mitnica, koncem Poljanske ceste).

ŠTAMPILJE
GRAVEUR
ANT. ČERNE
LJUBLJANA
DVORNI TRG 1
Katalog franko

Trami, deske in oglje,
franko gorenjska postaja, za takojšnjo dobavo, se kupijo.
Ponudbe na naslov
Tavčar & Svetina
v Ljubljani, Gosposvatoka cesta št. 6.

Konjske odeje
v veliki izbiri od najcenejših do najfinejših priporoč.
A. & E. Skaberne
velotrgovina z manufakturnim blagom v Ljubljani, Mestni trg št. 10.

Koruze,
prima, suhe, za mletje prodam poceni več vagonov.
Hlode,
čeljnjava, orehove, lipove in druge kupim.
Jožef Plankar
v Ljubljani, Dolensjaka cesta št. 5.

